

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Liberec, Aloisina výšina 642

Aloisina výšina 642, 460 15 Liberec

Identifikátor školy: 600080340

Termín konání orientační inspekce: 18. – 21. listopadu 2002

Čj.:	083 1/2002-5100
Signatura:	oh4cw115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola byla založena Městem Liberec jako samostatná příspěvková organizace zřizovací listinou na dobu neurčitou na základě usnesení Zastupitelstva Města Liberce dne 17. prosince 1996, s účinností od 1. ledna 1997. Organizace sdružuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Nemovitý a movitý majetek vymezený k vlastnímu užívání samostatné příspěvkové organizace zůstává ve vlastnictví zřizovatele. Majetek organizace pouze spravuje.

Úplná základní škola má 18 tříd s 360 žáky. Celková kapacita daná Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je pokryta ze 79,64 %, kapacita školní družiny ze 66,42 % a školní jídelna v současné době naplňuje svou kapacitu do výše 70 %.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v celé škole vzhledem ke schválených učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, chemie, český jazyk, anglický jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova a výtvarná výchova,
- povinné dokumentace školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V CELÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitel školy stojí v jejím vedení již devátý rok. Znovu byl jmenován do funkce primátorem Města Liberce dne 31. 8. 2002 se souhlasem Krajského úřadu Libereckého kraje s účinností od 1. září 2002. Ve školním roce 2002/2003 pracuje ve škole celkem 31 pedagogický pracovník, z toho 4 vychovatelky školní družiny. Výuku na prvním stupni zajišťuje 10 pedagogů, na druhém 17. Hledisko odborné a pedagogické způsobilosti nesplňují na prvním stupni dva učitelé, na druhém jeden pedagog, všichni v současné době studují. Výchovné poradenství zajišťuje vyučující druhého stupně bez specializačního studia. Zastupuje výchovnou poradkyni, která odešla na mateřskou dovolenou a nyní si tuto kvalifikaci doplňuje. Při skladbě úvazků se vedení školy snaží maximálně využívat odbornou kvalifikaci učitelů. Začínající pedagogové mají určeny uvádějící učitele, se kterými spolupracují při řešení vzdělávacích i výchovných problémů. Pedagogický sbor je v současnosti vcelku stabilizovaný, věkový průměr zaměstnanců je optimální.

Škola umožňuje studentům liberecké Pedagogické fakulty Technické univerzity pedagogickou praxi na druhém stupni a poskytuje jim odborné vedení. Učitelé aktivně využívají nabídky akreditovaných vzdělávacích center. Školení pedagogů v oblasti informatiky zajišťuje škola prostřednictvím svého učitele.

Poradní a metodické orgány (pedagogická rada, předmětové komise, širší vedení školy, sdružení rodičů) spolupracují v oblasti pedagogické, ekonomické, provozní i poradenské. Ve škole pracují předmětové komise na druhém a metodické sdružení na prvním stupni. ČŠI zjistila, že přestože zápisy z jednání komise přírodovědných předmětů (matematika, chemie, přírodopis, fyzika) působí formálně, je spolupráce pedagogů pravidelná a systematická. Učitelé konzultují používané učebnice, plány rozvržení učiva, metody a formy výuky, řešení kázeňských problémů i přístup k integrovaným žákům.

Diskutované oblasti v komisích českého jazyka, společenskovědních předmětů i cizích jazyků jsou obdobné, v jednotlivých předmětech pak přistupují další specifika. Ve výuce cizích jazyků je prioritou najít nejvhodnější model její organizace (na základě předchozích zkušeností komise zrušila v jednotlivých ročnících diferenciaci žáků podle stupně vstupních dovedností) a zaměřit se na další rozšíření nabídky pro žáky v praktických jazykových činnostech. Do této doby se osvědčily společné hodiny angličtiny s polskými a německými žáky při pobytu v Polsku a Německu, účast v rámci mezinárodního projektu sportovních a kulturních akcí např. návštěva vánočních trhů v Drážďanech, dopisování si žáků šestých ročníků s francouzskými vrstevníky z Bretaně a organizace školních kol pro nominaci na regionální soutěž jazykové olympiády.

Předmětová komise českého jazyka netrvá na sjednocení požadavků k formální úpravě kontrolních slohových prací včetně hodnocení, nutná je však domluva o jejich opravách. Pro žáky, kteří se připravují k přijímacím zkouškám na střední školy, vedou učitelé placené kurzy. Komise se stará o akce v rámci projektu Mládež a kultura, organizuje olympiády a literární soutěže. V předmětech výchovného charakteru jsou preferovány namnožené materiály před učebnicemi. Do časově tematických plánů jsou aktuálně zařazovány výchovně-vzdělávací celky k volbě povolání a ochrany člověka za mimořádných situací včetně prvků primární prevence.

Velmi dobrou úroveň má ve škole výchovné poradenství. Výchovná poradkyně má přehledně zmapovanou oblast profesionální orientace žáků, spolupráci s rodiči, pomoc integrovaným žákům včetně vedení individuálních plánů. Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími institucemi je bezproblémová. Individuální pomoc je poskytována i žákům s výukovými či výchovnými problémy. Žáci na prvním stupni se specifickými poruchami učení mají možnost navštěvovat kvalitní odbornou nápravu. Metodickou prevencí je vyučující občanské výchovy s kurzem pro školní metodiky. Má dobře zpracovaný minimální preventivní program v souladu s výchovou ke zdravému životnímu stylu i principy programu zdravá škola a spokojený žák. Některé oblasti je třeba časově aktualizovat.

Kompletní plán kontrolní činnosti (včetně jmen zodpovědných pracovníků) zpracovaný vedením školy je zaměřený nejen na průběh výchovně-vzdělávacího procesu, ale i na provozní, ekonomickou a bezpečnostní oblast. Vzniklé problémy řeší ředitel i zástupce okamžitě s příslušnými pracovníky a přijímají opatření k nápravě. Povinnosti a kompetence zaměstnanců vymezují pracovní náplně, řád školy, pracovní řád a vnitřní řád pro učitele a vychovatelky. Součástí organizačního řádu je řídicí schéma, které jednoznačně upravuje systém podřízenosti a nadřízenosti. Ředitel školy a jeho zástupce pracují jako tým, jejich vzájemná zastupitelnost je bezproblémová.

Školní řád shrnuje provozní pokyny, příkazy a zákazy. Práva žáků jsou obsažena pouze v jediném bodě, přestože v každodenním chodu školy je jejich zastoupení daleko širší. Vnitřní i vnější informační systém je funkční. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáků prostřednictvím žákovských knížek nebo notýsků, dvakrát ročně se uskutečňují třídní schůzky. Klasifikační řád přesně stanovuje postup při náhlém zhoršení prospěchu žáků a při kázeňských problémech vedoucích k přijetí opatření k posílení kázně. Všichni učitelé včetně výchovného poradce mají vypsané konzultační hodiny, zákonní zástupci mohou pedagogy v tomto čase

navštívit nebo si telefonicky domluvit schůzku. Ve škole pracuje i Rada rodičů složená ze zástupců jednotlivých tříd. Na začátku školního roku je vydáván zpravodaj se základním přehledem o provozu a činnostech školy. Organizace využívá k prezentaci svých aktivit také místní tisk a regionální televizi. Má vytvořeny www stránky. Zaměstnanci získávají informace při pedagogických radách, pracovních poradách, případně osobním kontaktem s vedoucími pracovníky. Poradní sbor ředitele tvoří zástupce ředitele, vedoucí učitelé prvního a druhého stupně, výchovný poradce a další přizvaní podle charakteru řešeného problému. Vedení školy velmi kladně hodnotí spolupráci se zřizovatelem.

Personální podmínky mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V CELÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Účelově postavený areál pro základní školu s plánovanou kapacitou 720 žáků byl otevřen v roce 1987. V současné době je pro vedení školy prioritou jeho komplexní oprava. V době inspekce už probíhala první etapa tj. zateplení pláště, výměna oken (popř. dveří) a úprava fasád. Celkově je ve škole 35 učeben. Tradičně uspořádané kmenové učebny doplňují odborně zaměřené a specializovaně vybavené místnosti pro výuku jazyků, přírodopisu, fyziky, chemie, informatiky, hudební a výtvarné výchovy. Pracovní řády odborných učeben určují pravidla pobytu i rozsah činností v těchto prostorách. Škola má také dvě tělocvičny, dílnu pro výtvarnou činnost, dílnu s přípravnou materiálu a vhodné prostory školního klubu i družiny. V budově je umístěna velmi využívaná pobočka Státní vědecké knihovny. Školní knihovna, zastoupená mnoha tituly, slouží také jako studovna. Chodby a spojovací koridory jsou vyzdobeny množstvím žakovských výtvarných prací. Celkově jsou prostory i prostředí určené pro výuku žáků základní školy plně funkční.

Na prvním stupni jsou kmenové učebny esteticky i výukově velmi podnětné. Prostředí většiny učeben druhého stupně působí neosobně a málo motivačně. Žakovský nábytek je většinou nový nebo starší, ale udržovaný. Kombinovaná učebna chemie a fyziky je dobře vybavena pomůckami, chemikáliemi i didaktickou technikou (video, meotar). Uspořádání stolů ve dvou řadách se dvěma a čtyřmi pracovními místy, které jsou oddělené rozvody vody se dřezy, komplikuje vyučující provádění kontroly při samostatné práci. Chemikálie učitelka označila v souladu se zákonem o chemických látkách.

Vybavení školy učebnicemi, pomůckami, didaktickou a informační technikou (11 PC a tiskárna) je v současné době velmi dobré, postupně však zastarává. Škola patří mezi první ve městě s pevným internetovým připojením (toto spojení poskytuje i pobožce státní knihovny). V tomto školním roce preferuje vedení školy instalaci počítačů s výukovými programy do tříd prvního stupně. Některé učebnice jsou žákům zapůjčovány, používají se i učebnice starší. Pracovní sešity si pak žáci většinou kupují. Na potřebnou obměnu nebo modernizaci musí škola částečně využívat i finanční prostředky získané v rámci své vedlejší hospodářské činnosti. Povinné vybavení žáků učebními pomůckami je pokrýváno z rozpočtových prostředků. Materiální zázemí je většinou využíváno účelně. Současné vybavení umožňuje plnění schválených učebních dokumentů.

Úroveň materiálně-technických podmínek je velmi dobrá a umožňuje realizovat školou deklarovaný vzdělávací program.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacího programu

Škola vyučuje ve všech ročnících prvního i druhého stupně podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků MŠMT ze dne 25. 8. 1998 čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998 v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě. Výuka je realizována v souladu s učebním plánem, týdenní hodinové dotace ve všech ročnících jsou dodržovány, rozvrhy hodin jednotlivých tříd v jednotlivých dnech respektují zásady psychohygieny, výuka probíhá dle platných učebních osnov.

Škola realizuje širokou nabídku volitelných (informatika, technické činnosti, druhý cizí jazyk, sborový zpěv, sportovní výchova) a nepovinných předmětů (technická praktika, pěvecký sbor) i mnoho dalších zájmových útvarů již od druhé třídy (náprava specifických poruch učení, hra na zobcovou flétnu, přípravný sbor a jiné).

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a učebních osnov je účinný. Zpětnovazební mechanismy jsou vytvořeny.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na prvním a druhém stupni

ČŠI zhlédla celkově na prvním i druhém stupni sedm hodin u sedmi vyučujících, z toho čtyři hodiny na prvním stupni a tři na druhém. Kromě jedné vyučovací jednotky na prvním stupni byla výuka českého jazyka vedena plně kvalifikovanými pedagogy. V navštívené jazykové hodině nápravy pro žáky prvního stupně se specifickými poruchami učení, kterou škola zajišťuje jako zájmový útvar jednou týdně pod vedením učitelky druhé třídy, se inspekce přesvědčila o kvalitní odborné pomoci těmto žákům s použitím široké škály speciálních metod, zohledňujících věkovou rozdílnost žáků začleněných do skupiny i jejich aktuální situaci.

Všechny navštívené hodiny na prvním stupni měli vyučující pečlivě připraveny. Tematicky se v nich převážně opakovala již probraná látka. Ve většině hodin plynulé střídání činností s použitím názorných i vlastnoručně vyrobených pomůcek, namnožených textů, nástěnných přehledů a obrazového materiálu vedlo žáky k upevňování znalostí a procvičování dovedností, ke konkretizaci a naplňování stanovených výchovně-vzdělávacích cílů.

Dobré psychohygienické podmínky měly světlé, prostorné a esteticky vyzdobené třídy, někde s atypickým členěním lavic. Žáci mají volný přístup k různým informačním zdrojům rozmístěným v učebnách. Vhodné zařazování protahovacích cviků, zpěvu s klavírem, cíleného pohybu žáků z místa v průběhu hodiny snižovalo jejich únavu. Byla využívána diferenciací výuky a zohledňováno různé tempo žáků. Ve čtvrté a páté třídě převažovala frontální práce. Vzhledem k množství realizovaných úkolů nezbyl prostor pro relaxaci, závěrečné shrnutí a zhodnocení. Písemné projevy žáků jsou většinou pečlivě kontrolovány a opravovány, menší důraz je v sešitech kladen na zpětnou vazbu v opravách žáků.

Využívání vstupní i průběžné motivace bylo účinnou metodou k opakování. Žáci navazovali na získané poznatky, učitelé využívali mezipředmětových vztahů, učivo aktualizovali. Jejich vyjadřování bylo spisovné a srozumitelné, někteří kladli velký důraz na souvislé odpovědi žáků. Atmosféra ve třídách byla velmi vstřícná a bezprostřední. Žáci respektovali dohodnutá pravidla.

V jazykové výuce na druhém stupni byla zřejmá zažitá práce s jazykovými příručkami a učebnicemi. V literární hodině byly využity čtenářské zkušenosti žáků formou referátu. S čítankovým textem se žáci seznamovali poprvé, možnost diferencovat úkoly zůstala nevyužita. Vhodně motivovaná jazyková výuka se vyznačovala dobrou organizací s jasnými pokyny. Její frontální pojetí bylo dynamizováno střídáním činností, závěrečné shrnutí učiva provedla vyučující. Rozvíjení kooperace metodou skupinové práce v další jazykové hodině bylo méně efektivní vzhledem k váhavým pokynům vyučující i nízké akceptaci komunikačních zásad některými žáky.

Verbální projevy vyučujících byly spisovné a srozumitelné, nespisovné výrazy v odpovědích žáků nebyly vždy opravovány. Učitelky druhého stupně vystupovaly vůči žákům vstřícně a tolerantně. Respektování osobnosti žáka bylo obsaženo i v jejich kultivovaném projevu.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na prvním a druhém stupni hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobrou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech (dějepis, občanská a rodinná výchova)

Výuka byla sledována v pěti hodinách u čtyřech vyučujících. S odbornou a pedagogickou způsobilostí byla vyučována jedna hodina dějepisu, ostatní byly vedeny vyučujícími pouze s pedagogickou způsobilostí.

Příprava na výuku byla ve většině hodin zřejmá, zejména v dějepisných hodinách a jedné hodině občanské výchovy. Výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd, ale nebyly vždy jasně stanoveny. Témata ochrany člověka za mimořádných situací jsou probírána v rodinné výchově sedmého ročníku již třetí měsíc oproti stávajícímu tematickému plánu. Ve zhlédnuté hodině byli žáci seznamováni s problematikou, která je také začleněna do výuky chemie.

Organizace převážně frontálně vedené výuky se odvíjela i od její materiální přípravy. Práce s učebnicí, připraveným materiálem a video ukázkou, která byla časově náročnější, aktivizovaly žáky v dějepisných hodinách k individuálnímu postupu nebo párové práci s následnou interpretací zadaných úkolů. Vhodnými namnoženými materiály byla podporována i výuka občanské výchovy v devátém ročníku. V závěru hodiny se však nepodařilo probrané učivo shrnout a zopakovat vzhledem ke kumulaci dílčích témat, i když motivačně zajímavých. Další dvě hodiny výchovného charakteru mnohdy nerespektovaly didaktické a psychohygienické zásady výuky (absence výukového cíle, nahodilá organizace s nejasnými pravidly komunikace, prakticky nulové členění hodiny a změna tempa). Učebnice nejsou ve výchovách zavedeny. Žákovské zápisy v sešitech jsou kontrolovány minimálně.

Vyučující se vyjadřovali většinou spisovně a srozumitelně, ojediněle byl kladen důraz na souvislý a bezchybný verbální projev žáků. Vytvoření prostoru pro diskusi většinou ztroskotalo na frontálně organizované výuce. Kooperace žáků se projevila spíše spontánní než řízenou činností. Učitelé respektovali osobnost žáků.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve společenskovědních předmětech byla hodnocena celkově jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk

Anglický jazyk ve škole vyučují tři učitelky. Velmi dobrou úroveň jejich odborné a pedagogické kvalifikovanosti využívá i pedagogická fakulta Technické univerzity v Liberci při přípravě budoucích vyučujících anglického jazyka.

Podkladem pro hodnocení kvality průběhu a výsledků vzdělávání byly hospitace, studium podkladového materiálu (tematické plány, zápis z jednání předmětové komise cizích jazyků) a studium písemných prací žáků (většinou testů).

V průběhu devíti hospitací inspekce navštívila výuku angličtiny prvního i druhého stupně, včetně volitelné angličtiny pro žáky osmého a devátého ročníku.

Učitelky ve všech sledovaných hodinách velmi dobře využívaly úvodní i průběžné motivace a nenásilným způsobem podporovaly zájem žáků. Nechyběla hra, písnička ani pohybové aktivity v nižších ročnících. Průběžné hodnocení výkonů formou pochvaly nebo citlivá korektura při chybování stimulovaly soustředění na práci. Nebylo však dostatečně využíváno sebehodnocení žáků a na konci hodiny často chybělo závěrečné hodnocení výsledku práce vyučované skupiny.

Témata z vhodně zvolených učebnic pomáhala rozvíjet schopnost žáků chápat a reagovat přiměřeně věku i úrovni znalostí.

Plánování a příprava na jazykové vyučování jsou promyšlené s plným využitím kontinuálního přechodu žáků z prvního na druhý stupeň základní školy i s respektováním úrovně specifických zvláštností jednotlivých ročníků.

Organizace vzdělávání anglického jazyka vychází z počtu zájemců o tento jazyk (některé skupiny jsou tvořeny spojením souběžných ročníků). Žáci osmého a devátého ročníku, učící se německý jazyk, mohou využít výuku angličtiny jako druhého cizího jazyka.

Vlastní vzdělávání převážně probíhá v odborně zařízených pracovnách. V průběhu hospitací měli žáci k dispozici velmi bohatý podpurný ilustrativní materiál včetně videa a vše pod vedením vyučujících plně využívali.

Podle úrovně znalostí a dovedností jednotlivých skupin učitelky vhodně volily vyučovací metody a formy. Efektivně využívaly frontální a individuální přístup k aktivitám a tvůrčím činnostem žáků. V případě potřeby citlivě zařazovaly krátkou relaxaci.

Celková úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu anglický jazyk na prvním i druhém stupni je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu výtvarná výchova

Výtvarnou výchovu vyučuje na druhém stupni jeden pedagogicky působivý učitel. Podkladem pro hodnocení kvality průběhu a výsledků vzdělávací činnosti byly hospitace, studium tematických plánů, prohlídka výtvarných prací, včetně pracovních sešitů zaměřených na rozvoj fantazie (tzv. "Nápadníků"). V průběhu hospitací inspekce také navštívila výuku výtvarně orientované pracovní činnosti.

Ve všech sledovaných hodinách se pedagog při vstupní motivaci snažil předkládat velké množství ilustrativního materiálu (včetně zdrojů z Internetu a již realizovaných žákovských výtvarných prací). Dával tím sice možnost výběru, avšak přemírou vzorů potlačoval volnost tvořivého myšlení. Soustředěním pozornosti na vzory, bez možnosti hledání a nacházení jiných (nenabízených) souvislostí, může být u žáků omezován rozvoj kreativity. Jednotlivé realizace žáků z hlediska technického provedení (tj. kompozice nebo barevného pojednání výtvarného artefaktu) se lišily pouze o zanedbatelné detaily, chybělo vlastní výtvarné vyjádření autora.

Vstupní i průběžné motivace a formou korektur vedené hodnocení byly v odborné oblasti rovněž poznamenány menší zkušeností vyučujícího. V zacházení s výtvarnou terminologií nebyly vždy použity správné pojmy.

Plánování a příprava na vyučování byly promyšlené, svědčí však o velkém důrazu na výstup z činnosti (výkres nebo výrobek) a mírném potlačení dalších složek výchovně-vzdělávací práce. Struktura hospitovaných hodin byla tradiční. Činnostní charakter vyučování poskytoval dostatek příležitostí i pro relaxaci. Žáci způsob výuky akceptovali a svoji práci plně podřídili požadované formě.

Škola je pro výuku výtvarné výchovy velmi dobře materiálně vybavena. V hospitovaných hodinách měli žáci k dispozici potřebné pomůcky a podle druhu činností pracovali v odborné učebně nebo v dílnách. Vedení školy velmi dbá o estetickou oblast vzdělávání a plně si uvědomuje její nezastupitelnost při rozvíjení schopnosti žáků nalézat a vnímat hodnoty v přírodě i ve světě lidí.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu výtvarná výchova na druhém stupni byla celkově hodnocena jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a chemii

ČŠI hospitovala ve čtyřech hodinách matematiky na prvním stupni, v pěti hodinách matematiky na druhém stupni a ve dvou hodinách chemie. Z osmi hospitovaných učitelů šest splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dva jsou nekvalifikovaní, což se ve výuce negativně neprojevilo, protože oba mají téměř ukončeno vysokoškolské vzdělání pedagogického směru.

Pro matematiku a chemii jsou po ročnících zpracované časově tematické plány, které vycházejí z používaných učebnic. Učitelé byli na výuku vždy připraveni, kvalita výuky se pohybovala od vynikající až po pouze vyhovující.

Hospitované hodiny matematiky na prvním stupni se vyznačovaly velmi dobrou, časově i obsahově vyváženou skladbou. Činnosti byly dostatečně pestré, vyučující žáky průběžně motivovali a povzbuzovali. Zařazovali relaxační chvíle, pouze výjimečně nedokázali dostatečně citlivě reagovat na únavu žáků. ČŠI zaznamenala i diferenciovanou práci jednotlivců nebo skupin a individuální péči věnovanou žákům s diagnostikovanými poruchami učení. Učitelé pravidelně a účelně využívali mezipředmětové vztahy, poskytovali žákům zpětnou vazbu. V některých hodinách chybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení vyučovacích jednotek. Většina pedagogů důsledně dbá na úroveň písemných projevů žáků a posiluje vytváření správných návyků ve vedení poznámek. Písemnosti žáků (sešity, pracovní sešity) jsou pravidelně kontrolovány, případně i klasifikovány.

Matematika na druhém stupni se vyučovala převážně frontálně, chyběla diferenciací úkolů podle schopností žáků. Ve většině navštívených hodin se učitelé snažili o střídání činností, zařazovali hry s matematickou tematikou, objevovaly se však problémy s organizačním zvládnutím vyučování. Dvě hospitované hodiny byly velmi málo efektivní, protože vyučující zvolila metody a formy práce, které neodpovídaly charakteru vyučovacích jednotek (opakování, oprava čtvrtletní práce). Pedagogové občas zařazovali numerické rozcvičky, žáky vhodně motivovali, slovně podněcovali jejich aktivitu. V jedné z šestých tříd byla v hodině patrná systematická, kvalitní práce s integrovaným žákem. Kontrolované čtvrtletní práce obsahově odpovídaly učebním osnovám, byly úměrně náročné a pečlivě opravené.

Zkušená vyučující chemie je velmi pečlivá a důsledná. Vyučování sice vedla výhradně frontálně, ale velmi efektivně. Systém výuky má promyšlený, jednotlivé části hodin jsou provázané. Zkoušení, výklad i upevnění učiva probíhají v logických souvislostech. Učitelka dbá na přesné vyjadřování, vede žáky k souvislým odpovědím. Nedílnou součástí vyučovacího procesu je i rozvoj praktických dovedností. Takto koncipovaná výuka s dominantním postavením pedagoga přináší nadprůměrné výsledky v oblasti znalostí žáků, ale nepřispívá k rozvoji jejich kooperativních kompetencí.

Učitelé matematiky i chemie mají k žákům velmi pěkný přístup, atmosféra v hospitovaných hodinách byla příjemná. V matematice na prvním stupni a v chemii pedagogové vyžadují souvislé a přesné vyjadřování.

Výuka chemie na druhém stupni a matematiky na prvním stupni má nadprůměrnou úroveň, matematika na druhém stupni průměrnou úroveň.

Celkově hodnotí ČŠI průběh a výsledky vzdělávání v matematice a chemii jako spíše nadprůměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vedení školy systematicky sleduje a hodnotí dosažené výsledky, které jsou obsaženy ve výroční zprávě (např. Projekty v rámci Euroregionu Nisa a Sokrates, četné aktivity sportovní základny Asociace sportovního klubu ve škole, prezentace školních pěveckých sborů na veřejnosti, účast na jazykových olympiádách).

Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou je prováděno na konci prvního ročníku monitorování žáků v dosažených znalostech ve čtení a psaní, aby již včas mohly být podchyceny případné specifické poruchy učení. Pro žáky osmých tříd jsou na žádost rodičů organizovány profitesty. Výchovný poradce má zpracován přehled o rozmístění vycházejících žáků a o jejich úspěšnosti u přijímacích zkoušek do středních škol. Sleduje stav žáků neprospívajících, opakujících ročník i končících školní docházku v nižším než devátém ročníku. Tato oblast je popsána, ne však analyzována.

Škola před dvěma lety využila pro deváté třídy standardizované testy Scio v matematice, anglickém a německém jazyce včetně vyhodnocení. V tomto školním roce chce zařadit v osmých ročnících objednané testy obecných studijních předpokladů. Škola využívá i vlastní evaluační nástroje např. v českém jazyce porovnání úrovně znalostí mluvnického učiva v paralelních ročnících, čtvrtletní kontrolní práce nejen v češtině, ale i v dalších předmětech. V anglickém jazyce jsou průběžně používány písemné testy uvedené v zavedených učebnicích nebo materiály, které jsou přímo zaměřené na testování jednotlivých dovedností a vědomostí. Škola používá vlastní evaluační nástroje, nemá je však popsány a systematicky zpracovány.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Kvalita sledované výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti je na velmi dobré úrovni. V konkrétním plánování hodin vyučující většinou respektovali zpracované tematické plány. Jejich bezprostřední příprava na výuku byla zřejmá. Ve zhlédnutých hodinách byly deklarované výukové cíle plněny s využitím široké škály materiální podpory. Zejména na prvním stupni byl pozorován individuální přístup k žákům, diferenciací úkolů a funkční zařazování relaxačních momentů. Uplatnění vhodných motivačních metod včetně průběžného hodnocení pozitivně ovlivňovaly zájem žáků o probíranou látku. Ve

většinu hodin na druhém stupni se vyučovalo frontálně. Činnostní charakter vyučování byl uplatňován především ve výtvarné výchově s menším důrazem na vlastní kreativitu žáků. Ojedinele bylo frontální pojetí výuky velmi efektivní, rozvoj smyslu žáků pro kooperaci byl však eliminován. Ve většině sledovaných hodin chybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení vyučovacích jednotek, na kterém by se podíleli i sami žáci. Atmosféra ve třídách byla příjemná, vyučující jednali se žáky otevřeně a vstřícně. Převážně dbali na jejich přesné a správné vyjadřování. Téměř vždy byla dodržována dohodnutá pravidla komunikace, osobnost žáků byla respektována.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou údajů ve Zřizovací listině bylo zjištěno, že jsou v souladu s údaji uváděnými v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Vyučující chemie byla proškolená dle zákona 157/1998 Sb., o chemických látkách, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná za základě usnesení Zastupitelstva Města Liberec ze dne 17. prosince 1996 ke zřízení samostatné příspěvkové organizace, s účinností od 1. ledna 1997.
2. Jmenování do funkce ředitele školy od Školského úřadu Liberec s účinností od 1. července 1994 a nové jmenování do funkce ředitele školy od Krajského úřadu Liberec pod čj. POS/3500/141/02 ze dne 31. srpna 2002, s účinností od 1. září 2002.
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec dne 12. 11. 1999, č.j. 75/99.
4. Osobní složky zaměstnanců - kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků.
5. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků a kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu pro pracovníky školy.
6. Pracovní náplně pedagogických pracovníků školy.
7. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2002 - Škol (MŠMT) V 3-01 ze dne 1. 10. 2002.
8. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků MŠMT ze dne 25. 8. 1998 čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998, učební plán ZŠ Kunratická, rozvrhy hodin jednotlivých tříd.
9. Klasifikační řád a řád školy z 2. září 2002, organizační řád školy ze dne 1. 1. 1997, vnitřní řád pro učitele a vychovatelky z 27. 8. 2002.
10. Pracovní plán školy pro školní rok 2002/2003 z 2. 9. 2002, Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2002/2003, hospitační záznamy ředitele školy, zápisy z pracovních porad (poslední 27.8.2002), zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002, 2002/2003.
11. Plán výchovného poradce pro školní rok 2002/2003, přehled práce výchovného poradce, minimální preventivní program, individuální plány žáků.

12. Výroční zpráva ZŠ Aloisina výšina, 30. června 2002.
13. Kniha úrazů, poslední zápis 14. 11. 2002.
14. Třídní knihy a třídní výkazy tříd (školní rok 2002/2003): 1 A, B, 2 A, B, 3 A, B, 4 A, B, 5 A, B, 6 A, B, 7 A, B, 8 A, B, 9 A, B, vybrané katalogové listy žáků.
15. Záznamy z jednání předmětové komise přírodních věd a matematiky ve školním roce 2002/2003 a komise cizích jazyků, záznamy metodického sdružení 1. stupně ve školním roce 2002/2003.
16. Osvědčení o absolvování vzdělávacího kurzu „Zákon o chemických látkách“ z 5. 9. 2001, záznam o opakovaném proškolení pracovníka dle zákona 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů, z 11. 9. 2002.
17. Vybrané kontrolní slohové práce z českého jazyka, testy z anglického jazyka, sešity žáků, žakovské knížky a notýsky žáků.
18. Inspekční zpráva čj. 084/98-2107.

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky v Základní škole sídlištního typu na Aloisině výšině v Liberci má nadprůměrnou úroveň. Z 27 pedagogů pouze tři nesplňují kvalifikační předpoklady. Věková skladba učitelského sboru je příznivá s nízkým počtem vyučujících důchodového věku. Velmi dobrou úroveň má výchovné poradenství. Vedení zaměstnanců je systematické, kontrolní činnost poskytuje vedoucím pracovníkům většinou velmi dobrou zpětnou vazbu o naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Organizování provozu školy, vnitřní a vnější informační systém jsou funkční, vyhovují podmínkám školy. Škola má velmi dobré materiální zázemí pro vzdělávací i výchovnou činnost. Společné prostory jsou vhodně uspořádány a vybaveny, výzdoba působí esteticky. Kmenové učebny prvního stupně jsou daleko podnětější a osobitější než třídy druhého stupně. Vybavení školy učebnicemi, pomůckami a didaktickou technikou umožňuje ve sledovaných předmětech plnit učební osnovy. Učební plán na školní rok 2002/2003 souhlasí s platnými učebními dokumenty. Povinná dokumentace je vedena průkazně a úplně.

Vyučující mají zpracovány časově tematické plány a na výuku se většinou zodpovědně připravují po stránce obsahové i materiální. Výuka probíhala převážně frontálně, ale byla zaznamenána i práce párová či skupinová. Ve většině navštívených vyučovacích jednotkách nechyběla vhodná motivace a dostatečná názornost. Menší pozornost je věnována rozvoji komunikačních a kooperativních kompetencí, především na druhém stupni. Na prvním stupni je příkladně poskytována pomoc žákům se specifickými poruchami učení ať již přímo ve výuce individuálním přístupem či diferenciací úkolů, nebo pravidelně organizovanou nápravou s odborným vedením. Ve škole panuje přátelská atmosféra, žáci respektují dohodnutá pravidla, na motivační podněty pedagogů reagují pozitivně.

Kritika v minulé inspekční zprávě se týkala absence vlastních pravidel hodnocení a klasifikace žáků i vymezení práv žáků v řádu školy. Vedení školy tyto nedostatky odstranilo a ty oblasti, na které zpráva upozornila, má zahrnuté do celoročně plánované kontrolní činnosti.

V úrovni činnosti školy nedošlo od poslední inspekce k zásadním změnám, téměř všechny sledované oblasti jsou ČŠI hodnoceny jako nadprůměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
Členové týmu	Pead.Dr. Jana Langerová	v. r.
Členové týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Irina Kopčanová
Jindřich Novotný

V Jablonci nad Nisou dne 16. ledna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. ledna 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Jaroslav Vykoukal, ředitel školy	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003 – 02 – 13	083 52/03-5100
Zřizovatel	2003 – 02 – 13	083 53/03-5100

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.